

بررسی و مقایسه تطبیقی سه دهه تولیدات علمی جامعه جراحی ایران بر اساس داده‌های پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی

رحیم علیجانی*، نورالله کرمی**

چکیده:

زمینه و هدف: در این پژوهش با بهره‌گیری از روش علم سنجی به بررسی و مقایسه تطبیقی سه دهه وضعیت تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در زمینه جراحی در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی پرداخته شده است.

مواد و روش‌ها: داده‌های این پژوهش از سه منبع زیربنایی پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی گردآوری شده است: پایگاه شاخص‌گذاری علم (اس.سی.آی)، شاخص‌گذاری علوم اجتماعی (اس.اس.سی.آی) و شاخص‌گذاری هنر و علوم انسانی (ای.و.اچ.سی.آی). با وارد کردن واژه جراحی و ایران در بخش جستجوی پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی، داده‌های به دست آمده توسط بخش تحلیل پایگاه اطلاعاتی تحلیل شد و نهایتاً داده‌ها به وسیله نرم‌افزار اکسل مورد تحلیل بیشتر قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که در دهه اول (۱۹۸۰-۱۹۸۹) تنها ۶ مدرک، در دهه دوم (۱۹۹۰-۱۹۹۹) تعداد ۵۵ مدرک و در دهه سوم (۲۰۰۰-۲۰۰۹) تعداد ۱۰۹۰ مدرک به وسیله پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی تولید شده است. با توجه به آمار و ارقام تولیدات علمی پژوهشگران کشورمان در این حوزه، به خوبی سیر صعودی تولیدات علمی جامعه جراحان ایرانی را می‌توان مشاهده نمود. از نظر مشارکت بین‌المللی، پژوهشگران ایرانی در این حوزه در دهه اول هیچگونه مشارکت بین‌المللی نداشتند و در دو دهه دوم و سوم بیشترین مشارکت را به ترتیب با کشورهای ایالات متحده آمریکا و ایتالیا داشتند. زبان مدارک تولید شده همگی، به جز دو تا، انگلیسی بود.

نتیجه‌گیری: به طور کلی یافته‌ها نشان می‌دهد که پژوهشگران کشورمان در طول سه دهه مورد بررسی روندی شتابان و بسیار خوبی را در تولید علم این حوزه داشته‌اند. مشارکت بین‌المللی پژوهشگران ایرانی با پژوهشگران سایر کشورها نیز رو به افزایش بوده است و در این میان بیشترین مشارکت را به ترتیب با کشورهای ایالات متحده آمریکا و ایتالیا بوده است.

واژه‌های کلیدی: تولیدات علمی، جراحی

زمینه و هدف

کشور و یا رشته‌ای خاص نمایان شود و بتوان از آن جهت سیاست‌گذاری در نظام آموزشی و پژوهشی کشور بهره‌برداری کرد. چاپ و تولیدات علمی در مجلات بین‌المللی یکی از

تبادلات و ارتباطات علمی پژوهشگران در موارد مختلف در سراسر جهان با چاپ تولیدات علمی خود در مجلات مختلف مورد مطالعه قرار می‌گیرد تا میزان رشد و تولید علم در هر

نویسنده پاسخگو: رحیم علیجانی

تلفن: ۰۷۱۱-۶۳۰۳۲۲۲

E-mail: alijanir@pnu.ac.ir

* کارشناس ارشد اطلاع رسانی، عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

** کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی، مرکز منطقه‌ای اطلاع رسانی علوم و فن آوری

تاریخ وصول: ۱۳۸۹/۰۴/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۱۱/۲۷

گروه هفت نیز در این پژوهش در صدر تولید کنندگان علمی در این حوزه قرار دارند.

کومار پاترا و چاند (۲۰۰۷)^۲ در پژوهشی تحت عنوان "مطالعه کتاب‌سنجی وضعیت تولید علم بیماری‌ایدز در هندوستان" را در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی و پایگاه اطلاعاتی پاب.مد مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که بین سال‌های ۱۹۸۲-۲۰۰۵ کلا ۵۰۷۱ نویسنده ۲۱۷۸ مورد مقاله در رابطه با بیماری‌ایدز تألیف کرده‌اند. فعالترین نویسنده اس.سالمون از دانشگاه علوم پزشکی مدرس می‌باشد. پژوهشگران هندی ۱۱۸ مقاله را در مجله *Indian Journal of Medical Research* به چاپ رسانده‌اند و دانشگاه دهلی با تولید ۵۲۸ مقاله برابر با ۲۴/۲ درصد در رتبه اول تولید کننده علم در بین دانشگاه‌ها و مؤسسات قرار دارد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش با بهره‌گیری از روش علم سنجی در نظر دارد تا به بررسی و مقایسه تطبیقی سه دهه تولیدات علمی جامعه جراحی ایران (۱۹۸۰ تا ۲۰۰۹) بپردازد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی، نمایه شده در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی بین سال‌های ۱۹۸۰ الی ۲۰۰۹ می‌باشد. با نشان دادن وضعیت گذشته و حال آن نقاط قوت و ضعف آن نمایان شود و آن را به عنوان راهنمایی عملی، پژوهشی و در عین حال روشن در اختیار مسئولان قرار دهد. با انجام این پژوهش مشارکت سازمانی، مشارکت بین‌المللی، موضوعات اصلی، سال‌های انتشار، نوع تولیدات علمی و همچنین زبان تولیدات علمی به دست خواهد آمد.

روش‌شناسی پژوهش

در این پژوهش برای گردآوری داده‌ها از روش علم سنجی استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه تولیدات علمی پژوهشگران کشورمان در زمینه جراحی می‌باشد که در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی نمایه شده‌اند. برای انجام جستجو در ابتدا پژوهشگران به پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی در شبکه اینترنت مراجعه کردند. در قسمت جستجوی پیشرفته این پایگاه اطلاعاتی در فیلد جستجوی کشورها، کلمه ایران (IRAN) و در حوزه عنوان، کلید واژه و چکیده کلمه جراحی (SURGERY) وارد کردند و جستجو را انجام دادند. در کل در این سه دهه ۱۱۵۱ مدرک که نشانه تولید علم ایرانیان در حوزه جراحی بود بازیابی گردید. کلیه مدارک بازیابی شده از نظر

مهمترین شاخص‌های رشد علمی و فرهنگی هر جامعه‌ای می‌باشد. بنابراین میزان تولید اطلاعات در هر کشوری می‌تواند تا حدودی بیانگر میزان رشد و توسعه آن کشور در بین کشورهای دیگر باشد.^۲

کشورهای مختلف هر کدام بر حسب امکانات و منابع موجود خود جهت رسیدن به این هدف برنامه‌ریزی‌هایی می‌کنند تا سهمی از فعالیت‌های علمی جهان را برعهده گیرند. تا بر اساس آن جایگاه و منزلت علمی کشورشان را در نظام علمی جهان ارتقاء بخشند. جایگاه علمی هر کشور در حال حاضر بر اساس آمارهای پایگاه اطلاعاتی شبکه علم از تولیدات مؤسسه اطلاعات علمی می‌باشد که تعداد تولیدات علمی هر کشور در این پایگاه به عنوان قدرت علمی آن کشور در سطح جهانی مورد مقایسه و ارزیابی قرار می‌گیرد. در این پژوهش به بررسی و مقایسه تطبیقی سه دهه تولیدات علمی جامعه جراحی ایران بر اساس آمار پایگاه شبکه علم مؤسسه اطلاعات علمی پرداخته شده است.

علیجانی و کرمی (۱۳۸۸)^۱ در پژوهشی تحت عنوان "بررسی ده سال تولید علم جامعه جراحی ایران بر اساس پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی از ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۷" پرداخته‌اند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که روندی صعودی در تولید علم محققان کشورمان در این حوزه وجود دارد. همچنین یافته‌های این پژوهش نشان داد که ۶۷ درصد از تولیدات علمی در این حوزه به وسیله ده دانشگاه صورت گرفته است.

عصاره و معرفت (۱۳۸۴)^۵ در پژوهشی تحت عنوان "مشارکت پژوهشگران ایرانی در تولید علم جهانی در مدلاین" به مطالعه رشد و توسعه آثار و مقالات علمی پژوهشگران علوم پزشکی و پیراپزشکی در سال‌های ۲۰۰۳-۱۹۷۶ پرداختند. یافته‌ها نشان داد که در تولید ۲۶۹۵ مقاله در دوره زمانی مورد مطالعه ۹۳۷۳ نویسنده همکار سهیم بودند.

لی و همکارانش (۲۰۰۹)^۴ پژوهشی تحت عنوان "مطالعه کتاب‌سنجی تمایلات جهانی برای پژوهش در مورد سلول‌های بنیادی بین سال‌های ۱۹۹۱ الی ۲۰۰۶" را انجام دادند. این پژوهش بر اساس یافته‌های پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی صورت گرفت. یافته‌های پژوهش آنان نشان داد که در دهه اخیر تولیدات علمی این حوزه رشد چشمگیری داشته است. تولیدات علمی در این حوزه در ۲۴۹۳ مجله و ۱۶۳ موضوع تخصصی پراکنده بودند. بیشترین پژوهش‌ها در زمینه‌های هماتولوژی، آنکولوژی و زیست‌شناسی سلولی بود. هفت کشور صنعتی یا

به نمودار شماره ۱ به خوبی سیر صعودی تولیدات علمی جامعه جراحی ایرانی را می‌توان مشاهده نمود که در طول این سه دهه روندی شتابان و بسیار خوبی را در تولید علم این حوزه داشته‌اند.

جدول ۱- روند تولیدات علمی ایرانیان در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی

سال	تعداد مدارک	درصد
۲۰۰۹	۲۸۹	۲۵/۱
۲۰۰۸	۲۸۴	۲۴/۶
۲۰۰۷	۲۰۰	۱۷/۴
۲۰۰۶	۱۰۹	۹/۵
۲۰۰۵	۸۰	۷
۲۰۰۴	۳۹	۳/۴
۲۰۰۳	۳۹	۳/۴
۲۰۰۲	۲۴	۲/۱
۲۰۰۱	۱۰	۰/۹
۲۰۰۰	۱۶	۱/۴
۱۹۹۹	۱۲	۱
۱۹۹۸	۱۲	۱
۱۹۹۷	۵	۰/۴
۱۹۹۶	۷	۰/۶
۱۹۹۵	۶	۰/۵
۱۹۹۴	۶	۰/۵
۱۹۹۳	۲	۰/۲
۱۹۹۲	۴	۰/۳
۱۹۹۱	۱	۰/۱
۱۹۸۸	۱	۰/۱
۱۹۸۳	۱	۰/۱
۱۹۸۲	۱	۰/۱
۱۹۸۰	۳	۰/۳
جمع	۱۱۵۱	۱۰۰

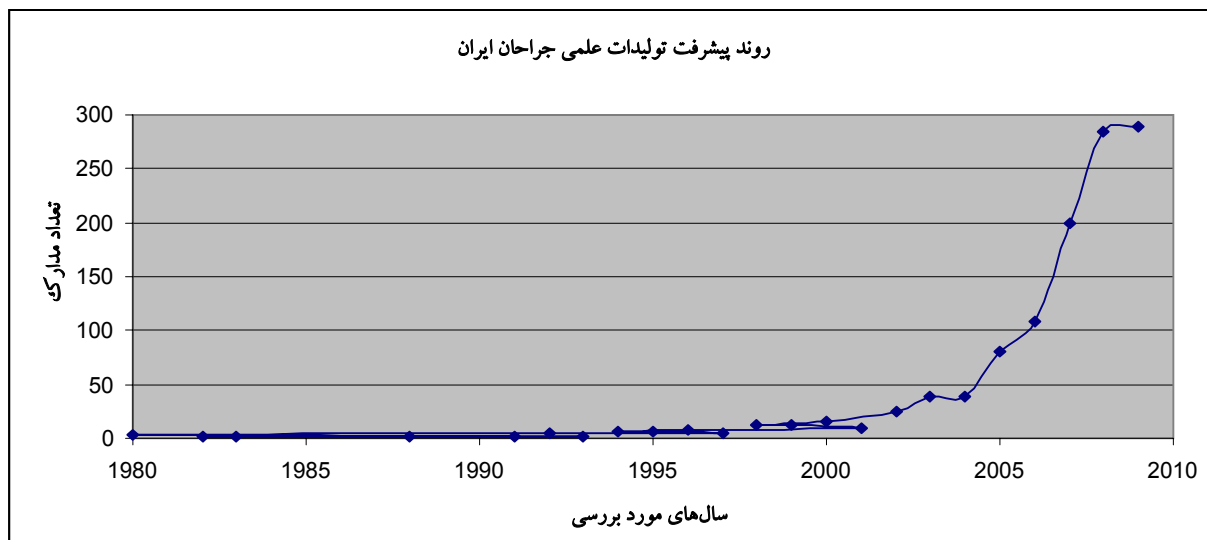
مشارکت بین‌المللی، وابستگی سازمانی، سال‌های چاپ مقالات، قالب مدارک، زبان، نام مجلاتی که بیشترین مقالات را به چاپ رسانده‌اند و همچنین موضوعات مورد تحقیق پژوهشگران به وسیله نرم افزار اکسل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. جهت اطمینان از صحت داده‌ها، در انتهای تجزیه و تحلیل بار دیگر واژه‌های موضوع پژوهش در فیله‌های مورد نظر در پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی مورد جستجو قرار گرفتند که نتیجه جستجوی دوم با نتیجه جستجوی اول یکسان بود.

سوال‌های پژوهش

- ۱- روند تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی به چه صورت می‌باشد؟
  - ۲- پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی بیشتر تولیدات علمی خود را به چه موضوعاتی اختصاص داده‌اند؟
  - ۳- مشارکت بین‌المللی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی به چه صورت می‌باشد؟
  - ۴- وابستگی سازمانی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی به چه صورت می‌باشد؟
  - ۵- پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی تولیدات علمی خود را در چه قالبی به چاپ رسانده‌اند؟
- زبان مورد استفاده پژوهشگران ایرانی در تولید علم حوزه جراحی در این پایگاه به چه زبانی می‌باشد؟

یافته‌ها

- ۱- روند تولیدات علمی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی
بر اساس سال طبق جدول و نمودار شماره ۱ در دهه اول یعنی سالهای بین ۱۹۸۰ الی ۱۹۸۹ تنها ۶ مدرک به وسیله پژوهشگران ایرانی در زمینه جراحی تولید شده است. همچنین در دهه دوم یعنی سال‌های بین ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۹ تعداد ۵۵ مدرک تولید شده است و در دهه سوم یعنی سال‌های بین ۲۰۰۰ الی ۲۰۰۹ تعداد ۱۰۹۰ مدرک تولید شده است. با نگاهی

نمودار ۱- روند تولیدات علمی ایرانیان در حوزه جراحی در سه دهه مورد

جدول ۲- موضوع‌های مورد پژوهش در سه دهه مورد بررسی

موضوع‌های مورد پژوهش در دهه اول (۲۰۰۹-۲۰۰۰)			موضوع‌های مورد پژوهش در دهه دوم (۱۹۹۹-۱۹۹۰)			موضوع‌های مورد پژوهش در دهه اول (۱۹۸۹-۱۹۸۰)		
درصد	تعداد	موضوعات	درصد	تعداد	موضوعات	درصد	تعداد	موضوعات
۱۳/۸	۱۵۴	پزشکی عمومی و داخلی	۲۰	۱۱	چشم پزشکی	۳۳/۳	۲	سیستم‌های قلبی و عروقی
۶/۶	۷۳	چشم پزشکی	۱۲/۷۳	۷	عصب‌شناسی بالینی	۳۳/۳	۲	بیماری‌های روده و هماتولوژی
۶/۱	۶۸	ارولوژی و نفرولوژی	۱۲/۷۳	۷	جراحی لثه و دهان	۱۶/۷	۱	ارتوپدی
۵/۷	۶۴	سیستم‌های قلبی و عروقی	۷/۲۷	۴	پزشکی عمومی و داخلی	۱۶/۷	۱	مهندسی بیومدیکال
۵/۶	۶۲	عصب‌شناسی بالینی	۵/۴۵	۳	سیستم‌های قلبی و عروقی			

جدول ۳- مشارکت بین‌المللی در سه دهه مورد بررسی

مشارکت بین‌المللی در دهه اول (۲۰۰۹-۲۰۰۰)			مشارکت بین‌المللی در دهه اول (۱۹۹۹-۱۹۹۰)			مشارکت بین‌المللی در دهه اول (۱۹۸۹-۱۹۸۰)		
درصد	تعداد	نام کشورها	درصد	تعداد	نام کشورها	درصد	تعداد	نام کشورها
۶/۳	۶۹	ایالات متحده آمریکا	۳۰/۹	۱۷	ایالات متحده آمریکا	۱۰۰	۶	ایران
۱/۹	۲۱	ایتالیا	۵/۵	۳	ایتالیا			
۱/۷	۱۸	انگلستان	۳/۶	۲	بلژیک			
۰/۸	۹	آلمان	۳/۶	۲	انگلستان			

جدول ۴- وابستگی سازمانی در سه دهه مورد بررسی

وابستگی سازمانی در دهه اول (۱۹۸۹-۱۹۸۰)			وابستگی سازمانی در دهه دوم (۱۹۹۹-۱۹۹۰)			وابستگی سازمانی در دهه سوم (۲۰۰۹-۲۰۰۰)		
وابستگی سازمانی	تعداد	درصد	وابستگی سازمانی	تعداد	درصد	وابستگی سازمانی	تعداد	درصد
دانشگاه شیراز	۲	۳۳/۳	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۱	۲۰	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۸۱	۲۶/۴
بیمارستان قلب	۱	۱۶/۷	دانشگاه شیراز	۷	۱۲/۷	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۱۰۹	۱۰/۰
بیمارستان پارس	۱	۱۶/۷	دانشگاه تهران	۵	۹/۱	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۹۱	۸/۳
بیمارستان شهید سید مصطفی خمینی	۱	۱۶/۷	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۳	۵/۵	دانشگاه تهران	۷۶	۷/۰
دانشگاه تهران	۱	۱۶/۷	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳	۵/۵	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۶۴	۵/۹

جدول ۵- قالب مدارک در سه دهه مورد بررسی

قالب مدارک در دهه اول (۱۹۸۹-۱۹۸۰)			قالب مدارک در دهه دوم (۱۹۹۹-۱۹۹۰)			قالب مدارک در دهه سوم (۲۰۰۹-۲۰۰۰)		
قالب مدارک	تعداد	درصد	قالب مدارک	تعداد	درصد	قالب مدارک	تعداد	درصد
مقاله	۶	۱۰۰	مقاله	۵۱	۹۲/۷	مقاله	۹۱۴	۸۳/۹
			مقاله کنفرانسی	۲	۳/۶	مقاله کنفرانسی	۸۱	۷/۴
			نامه	۱	۱/۸	نقد و بررسی	۳۸	۳/۵
			یادداشت	۱	۱/۸	چکیده	۲۸	۲/۶
						نامه	۱۶	۱/۵
						یادداشت سردبیر	۱۰	۰/۹
						کتابشناسی	۲	۰/۲

جدول ۶- زبان مدارک در سه دهه مورد بررسی

زبان مدارک در دهه اول (۱۹۸۹-۱۹۸۰)			زبان مدارک در دهه دوم (۱۹۹۹-۱۹۹۰)			زبان مدارک در دهه سوم (۲۰۰۹-۲۰۰۰)		
زبان	تعداد	درصد	زبان	تعداد	درصد	زبان	تعداد	درصد
انگلیسی	۶	۱۰۰	انگلیسی	۵۵	۱۰۰	انگلیسی	۱۰۸۱	۹۹/۸
						عربی	۲	۰/۲

می‌دهد، به طوریکه مشارکت پژوهشگران در دهه سوم با ایالات متحده آمریکا در مقایسه با دهه دوم بیش از سه برابر شده است و مشارکت با پژوهشگران کشور ایتالیا در دهه سوم در مقایسه با دهه دوم ۷ برابر شده است.

۴- وابستگی سازمانی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی

طبق جدول ۴ وابستگی سازمانی پژوهشگران ایرانی در دهه‌های مختلف متفاوت می‌باشد. به طوری که در هر دهه یک دانشگاه در صدر قرار دارد. ولی اکثر دانشگاه‌هایی که در صدر قرار دارند در هر سه دهه در رتبه‌های اول تا پنجم حضور دارند. در دهه اول دانشگاه شیراز (پهلوی سابق) در رتبه اول قرار داشته است. در دهه دوم یعنی بین سال‌های ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۹ دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در صدر قرار دارد و در دهه سوم یعنی سال‌های ۲۰۰۰ الی ۲۰۰۹ دانشگاه علوم پزشکی تهران در صدر قرار دارد.

۵- قالب مدارک پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی

طبق جدول ۵ قالب مدارک پژوهشگران نشان داده شده است. طبق این جداول کلیه مدارک در دهه اول (۱۹۸۰-۱۹۸۹) در قالب مقاله می‌باشد. در دهه دوم (۱۹۹۰-۱۹۹۹) ۹۲/۷ درصد در قالب مقاله و بقیه مدارک در قالب‌هایی مانند مقاله سخنرانی، نامه و یادداشت می‌باشد. همچنین در دهه سوم (۲۰۰۰-۲۰۰۹) ۸۳/۹ درصد از مدارک در قالب مقاله می‌باشد و ۷/۴ درصد در قالب مقاله سخنرانی و بقیه مدارک در قالب‌های دیگر به رشته نگارش در آمده‌اند. همانطور که مشاهده می‌گردد قالب مدارک در دهه‌های مختلف به خوبی نشان می‌دهد که پژوهشگران کشورمان در دهه‌های دوم و سوم یعنی سال‌های بین ۱۹۹۰ الی ۲۰۰۹ علاوه بر قالب مقاله به سایر قالب‌ها نیز مدارکی را منتشر کرده‌اند. با این وجود هنوز قالب مقاله بیشترین قالب را در بین سایر قالب‌ها دارد.

۶- زبان مورد استفاده پژوهشگران ایرانی در تولید علم حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی

طبق جدول ۶ زبان مدارک تولید شده توسط پژوهشگران ایرانی در این حوزه، در دو دهه اول یعنی سال‌های بین ۱۹۸۰ الی ۱۹۹۹ به کلی به زبان انگلیسی می‌باشد.

۲- موضوع‌های مورد پژوهش پژوهشگران ایرانی در سه دهه مورد بررسی

جدول ۲، پنج موضوعی را که پژوهشگران ایرانی بیشترین پژوهش‌ها را پیرامون آنها به انجام رسانده‌اند، نشان داده است. در دهه اول (۱۹۸۰-۱۹۸۹) سیستم‌های قلبی و عروقی و هماتولوژی هر دو موضوع تنها با دو مدرک در رتبه اول موضوعات این دهه قرار می‌گیرند. همچنین در دهه دوم (۱۹۹۰-۱۹۹۹) چشم پزشکی با ۱۱ مدرک برابر با ۲۰ درصد از کل تولیدات این حوزه در رتبه اول قرار می‌گیرد. در دهه سوم (۲۰۰۰-۲۰۰۹) موضوع پزشکی عمومی و داخلی با ۱۵۴ مدرک معادل ۱۳/۸ درصد در رتبه اول موضوعات این دهه قرار می‌گیرد. لازم به ذکر است که در جدول ۲، ۵ موضوع اول که پژوهشگران کشورمان در این زمینه بیشترین تولید علمی را داشته‌اند، ارائه شده است. همچنین قابل ذکر است که ممکن است در نگاه اول برخی از این موضوعات ربط مستقیمی به جراحی نداشته باشند، ولی باید اشاره نمود که این مدارک و مقالات توسط پژوهشگران جراحی کشورمان در نمایه بین‌المللی آی.اس. آی تولید شده‌اند و ممکن است این مدارک با همکاری داخلی و بین‌المللی از سایر رشته‌ها و گرایش‌ها در پزشکی و یا خارج از آن فراهم شده باشند. بنابراین پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی با توجه به الگوریتم بسامد (تکرار) آن را در ذیل اصطلاحاتی که ممکن است در جراحی استفاده نشده باشند، نمایه‌سازی و ذخیره کرده باشد. به همین دلیل است که در سرتاسر این مقاله ممکن است خوانندگان با مواردی برخورد کنند که در نگاه اول خارج از حوزه جراحی است اما در حقیقت این ربط با توجه به توضیحات بالا وجود دارد.

۳- مشارکت بین‌المللی پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در سه دهه مورد بررسی

طبق جدول ۳ پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی در دهه اول یعنی بین سال‌های ۱۹۸۰ الی ۱۹۸۹ هیچگونه مشارکت بین‌المللی نداشته‌اند. در دو دهه بعد یعنی سال‌های بین ۱۹۹۰ الی ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰ الی ۲۰۰۹ بیشترین مشارکت را به ترتیب با کشورهای ایالات متحده آمریکا و ایتالیا داشتند. طبق این جدول مشارکت بین‌المللی با این دو کشور سیر صعودی را نشان

عمومی و داخلی با ۱۵۴ مدرک معادل ۱۳/۸ درصد در رتبه اول موضوعات این دهه قرار می‌گیرد. قابل توجه است که بسیاری از این موضوعات در سه دهه مورد بررسی مورد توجه پژوهشگران ایرانی بوده‌اند. با توجه به نتایج این بخش از پژوهش بهتر است که پژوهشگران ایرانی در سایر حوزه‌ها نیز فعالیت‌های خود را بیش از پیش گسترش دهند. همچنین با توجه به یافته‌های این پژوهش، پژوهشگران ایرانی از نظر مشارکت بین‌المللی روند رو به رشدی را طی کرده‌اند و پژوهشگران این حوزه مشارکت بسیار خوبی با پژوهشگران سایر کشورها علی‌الخصوص پژوهشگران ایالات متحده آمریکا و ایتالیا داشته‌اند. بیشترین مدارک تولید شده در این حوزه به صورت مقاله می‌باشد ولی قالب‌های دیگر نیز مانند سخنرانی، نامه و یادداشت نیز تعداد قابل توجهی از مدارک را به خود اختصاص داده‌اند. از آنجا که بیش از ۳۰ قالب مدرک وجود دارد که مقاله تنها یک مورد از آنها می‌باشد خوب است که پژوهشگران این حوزه با سایر قالب‌ها از جمله گزارش، نقد و غیره هم آشنا شوند و در آن قالب‌ها نیز تولیدات علمی داشته باشند.

در دوره سوم یعنی سال‌های ۲۰۰۰ الی ۲۰۰۹ تنها ۲ مدرک به زبان عربی می‌باشد و سایر مدارک یعنی ۹۹/۸ درصد به زبان انگلیسی می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد که در دهه اول (۱۹۸۰-۱۹۸۹) تنها ۶ مدرک در دهه دوم (۱۹۹۰-۱۹۹۹) تعداد ۵۵ مدرک و در دهه سوم (۲۰۰۰-۲۰۰۹) تعداد ۱۰۹۰ مدرک به وسیله پژوهشگران ایرانی در حوزه جراحی تولید شده است. با توجه به آمار و ارقام تولیدات علمی پژوهشگران کشورمان در این حوزه، به خوبی سیر صعودی تولیدات علمی جامعه جراحان ایرانی را می‌توان مشاهده نمود که در طول این سه دهه روندی شتابان و بسیار خوبی را در تولید علم این حوزه داشته‌اند. همچنین از نظر موضوع مورد علاقه پژوهشگران ایرانی در این حوزه، در دهه اول (۱۹۸۰-۱۹۸۹) سیستم‌های قلبی و عروقی و هماتولوژی هر دو موضوع تنها با دو مدرک در رتبه اول موضوعات این دهه قرار می‌گیرند. همچنین در دهه دوم (۱۹۹۰-۱۹۹۹) چشم پزشکی با ۱۱ مدرک برابر با ۲۰ درصد از کل تولیدات این حوزه در رتبه اول از کل تولیدات علمی این دهه قرار می‌گیرد. در دهه سوم (۲۰۰۰-۲۰۰۹) موضوع پزشکی

Abstract:

A Survey and Comparison of 3 Decades of Scientific Production of Iranian Surgery Community in ISI Database

Alijani R. ^{*}, *Karami N.* ^{**}

(Received: 22 June 2010   Accepted: 16 Feb 2012)

Introduction & Objective: In this article, we have used of Scientometrics we have review and compare 30 years of scientific productivity of Iranian Surgery Community in ISI database.

Materials & Methods: The data of this study have been collected from three sub databases of ISI (Information Sciences Institute). These 3 sub databases are, Science Citation Index (SCI), Social Science Citation Index (SSCI), and Art and Humanities Citation Index (A and HCI). Entering the keyword of Surgery in topic search of ISI database, and Iran in address the retrieved items were analyzed by analyze engine of the database, and then the data were further analyzed by Excel software.

Results: Findings show that in the first decade of the study (1980-1989), only 6 documents, in the second decade (1990-1999) only 55 documents and in the third decade (2000-2009) some 1090 documents have been produced by Iranian researchers in this field. Therefore the results show a sharp increase in productivity of Iranian researchers in the field of Surgery. Form the viewpoint of International cooperation, Iranian surgery researchers did not have any cooperation in the first decade of the study. But the results show that in the second and third decade there were considerable international cooperation with researchers of USA, Italy and other countries. Our finding lastly revealed that the language of all document but 2 of them were English.

Conclusions: The results show that the scientific productivity of Iranian surgeons has been ascending in these years. The international cooperation too has been increasing, but it has been mostly with USA and Italy.

Key Words: Scientific Production, Surgery

* *M.A in Information Science, Faculty Member of Payame Noor University, Shiraz, Iran*

** *M.A in Library & Information Science, Researcher at Regional Information Center for Science & Technology (RiCeST), Shiraz, Iran*

References:

1. Alijani R. and Karami N. (2009) A review of 10 years of Scientific Production of Iranian surgeon Community in the ISI Database (1998-2007). The Quarterly Iranian Journal of Surgery. V17 (3). 71-78.
2. Ansafi, S and Gharibi, H (2000). Iranian Knowledge at International Level, Tehran, IRANDOC.
3. Kumar Patr, Swapan; Chand Prakash (2007). HIV/AIDS research in India: A Bibliometric Study, *Scientometrics*, V. 29(1), 124-134.
4. Li, L.L., Ding, G.H., Feng, N., Wang, M.H. and Ho, Y.S.* (2009), Global stem cell research trend: Bibliometric analysis as a tool for mapping of trends from 1991 to 2006. *Scientometrics*, 80 (1), 39-58.
5. Osareh, F and Maarefat, R. (2006). Iranian researchers' Cooperation in World Scientific Production in MedLine, *Rahyaft*, V35 (4). 39-44.